

करारमा शक्षक र कर्मचारी नियुक्ति
सम्बन्धि कार्य व ध २०७५

के पलासगढी गाउँ कार्यपालका
वाक्सिला खोटाङ

जारी मति: २०७५/०५/२१

करारमा शक्षक र कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धि कार्य व ध २०७५

प्रस्तावना

यस के पलासगढी गाउँपा लकाका वद्यालयहरुमा शक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी रिक्त रही स्थायी पदपूर्ति हुन नसकेको खण्डमा करारमा शक्षक तथा कर्मचारी पदपूर्ति गर्न आवश्यक भएको हुँदा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को खण्ड ११ को ज (११) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यस गाउँकार्यपा लकाले यो करारमा शक्षक र कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धि कार्य व ध २०७५ जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

क. यो कार्य व धको नाम करारमा शक्षक र कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धि कार्य व ध २०७५ रहनेछ ।

ख. यो कार्य व ध के पलासगढी गाउँपा लका क्षेत्रभर लागु हुनेछ ।

ग. यो कार्य व ध तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:

बिषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्य व धमा:

क. "कार्यपा लका" भन्नाले के पलासगढी गाउँपा लकाको कार्यपा लकालाई सम्झनुपर्छ ।

ख. गाउँपा लका भन्नाले नेपालको सम्बिधान बमोजिम गठन भएको यस के पलासगढी गाउँपा लकालाई सम्झनुपर्छ ।

ग. "निरीक्षक" भन्नाले विद्यालय निरीक्षण गर्न तोकिएको अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ ।

घ. "स्रोतव्यक्ति" भन्नाले विद्यालय सुपरीवेक्षण गर्न तोकिएको पदाधिकारी सम्झनु पर्छ ।

ङ. "प्रधानाध्यापक" भन्नाले नियम ५० बमोजिम नियुक्त विद्यालयको प्रधानाध्यापक सम्झनु पर्छ ।

च. "प्रमुख" भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

छ. "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।

ज. "प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र" भन्नाले चार वर्ष सुरु भई पाँच वर्ष उमेर पूरा गरेका बालबालिकाको लागि नियम ३८ बमोजिम खोलिएको प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र, नर्सरी, केजी, मन्टेसरी आदि सम्झनु पर्छ ।

झ. "व्यवस्थापन समिति" भन्नाले नियम २६ बमोजिम गठन हुने विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।

ञ. "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

ट. "शिक्षा अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाको प्रमुख वा सो प्रमुखको कामकाज गर्न तोकिएको कर्मचारीलाई सम्झनु पर्छ ।

- ठ. “शिक्षा शाखा” भन्नाले गाउँपालिकामा रहेको शिक्षा हेर्ने शाखा वा इकाइलाई सम्झनु पर्छ ।
- ड. “शिक्षक किताबखाना” भन्नाले संघीय शिक्षा कानून वमोजिम गठन भएको शिक्षक किताबखाना सम्झनु पर्छ ।
- ढ. “शिक्षक सेवा आयोग” भन्नाले संघीय कानून वमोजिम गठन भएको शिक्षकहरुको नियुक्ति सिफारिस आदि गर्ने आयोग सम्झनु पर्छ ।
- ण. “शिक्षा समिति” भन्नाले गाउँ स्तरमा स्थानीय तहको प्रमुखले नेतृत्व गरेको स्थानीय तहको सभाले गठन गरेको नियम २४ (क) अनुसारको शिक्षा सम्बन्धी समिति र वडा स्तरमा वडाध्यक्षको नेतृत्वमा नियम २४ (ख) अनुसार गठन भएको वडा शिक्षा समिति सम्झनु पर्छ ।
- त. “शैक्षिक सत्र” भन्नाले विद्यालयमा अध्ययन अध्यापन गराइने वार्षिक अवधि सम्झनु पर्छ ।
- थ. “सामुदायिक शिक्षक” भन्नाले समुदायद्वारा व्यवस्थित विद्यालयमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत वा अनुमोदन प्राप्त दरबन्दी अन्तर्गत व्यवस्थापन समितिले नियुक्त गरेको शिक्षक सम्झनु पर्छ ।
- द. “संघीय शिक्षा ऐन” भन्नाले संघीय संसदले बनाएको शिक्षा ऐनलाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद २

शिक्षक तथा कर्मचारी छनौट समिति

३. सामुदायिक विद्यालयमा करारमा शिक्षक वा कर्मचारी नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्न प्रत्येक विद्यालयमा देहाय वमोजिमको एक शिक्षक तथा कर्मचारी छनौट समिति रहनेछ :

(क) विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष वा नीजले तोकेको समितिका सदस्य	- अध्यक्ष
(ख) सम्बन्धित व.नि. वा स्रोतव्यक्ति	-सदस्य
(ग) गाउँपालिकाका सामाजिक बिकास समितिका संयोजक	-सदस्य
(घ) छनौट समितिको सिफारिसमा सम्बन्धित तहको विषय विज्ञ एक जना	-सदस्य
(च) प्रधानाध्यापक	-सदस्य सचिव

४. शिक्षक छनौट समितिको सचिवालय गाउँ शिक्षा समित वा स्रोतकेन्द्र र कर्मचारी र वालकक्षाको शिक्षकको हकमा सम्बन्धित विद्यालय, वडा शिक्षा समितिको कार्यालय वा स्रोतकेन्द्रमा सचिवालय रहनेछ ।

५. आयोगले शिक्षक वा कर्मचारी छनौट गर्ने सम्बन्धमा मापदण्ड निर्धारण वा कार्यविधि जारी गरेको भए शिक्षक छनौट समितिले त्यस्तो मापदण्ड वा कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ ।

६. शिक्षक तथा कर्मचारी छनौट समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे वमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ३

करारमा शिक्षक तथा कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धी व्यवस्था:

७. स्वीकृत दरबन्दीमा स्थायी शिक्षक नियुक्ति हुन नसकी तत्काल करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्नु पर्ने भएमा व्यवस्थापन समितिले शिक्षा अधिकारी मार्फत आयोगबाट करारमा शिक्षक नियुक्तिको लागि प्रकाशित भएको सूची माग गर्नु पर्नेछ ।

८. नियम ७ बमोजिम माग गरेको सूची प्राप्त भए पछि, सूचीमा रहेका उम्मेदवारमध्ये व्यवस्थापन समितिले बढीमा एक शैक्षिक सत्रको लागि करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।
९. उपनियम ७ बमोजिम आयोगबाट प्रकाशित सूचीमा करारका लागि कुनै उम्मेदवार नरहेमा वा सूचीमा समावेश भएका उम्मेदवारले शिक्षक पदमा नियुक्त हुन निवेदन नदिएमा व्यवस्थापन समितिले शिक्षक छनौट समितिको सिफारिसमा बढीमा एक शैक्षिक सत्रको लागि योग्यता पुगेका कुनै व्यक्तिलाई करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।
१०. उपनियम ८ वा ९ बमोजिम करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्दा शिक्षा शाखाबाट दरवन्दी रिक्त रहेको व्यहोरा प्रमाणित गराएर विषय मिल्ने गरी मात्र शिक्षक सेवा आयोगको मुख्य मान्यता बमोजिम प्रक्रिया पूरा गरी करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।
११. उपनियम ९ बमोजिम शिक्षक तथा कर्मचारीको पदपूर्ति गर्नका लागि आवश्यक विवरण खुलाई कम्तीमा पन्द्र दिनको सार्वजनिक सूचना सम्भाव्य सबै माध्यमबाट प्रकाशन गर्नुका साथै वडा कार्यालय, गाउँ कार्यपालिका, स्रोतकेन्द्र र सम्बन्धित विद्यालय समेतमा त्यस्तो सूचना टाँस्नु पर्नेछ । .
१२. उपनियम ९ बमोजिम शिक्षक पदमा नियुक्त हुन निवेदन दिने उम्मेदवारले आफ्नो शैक्षिक योग्यता, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र र स्थायी अध्यापन अनुमतिको पत्रको छायाप्रति निवेदन साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
१३. विद्यालयले यस नियम बमोजिम करारमा शिक्षक नियुक्त गरेको जानकारी शिक्षा शाखालाई दिनु पर्नेछ, र शिक्षा शाखाले सोको अभिलेख राखेको प्रमाण विद्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।
१४. उपनियम ८ वा ९ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि करारमा शिक्षक नियुक्त भएको एक शैक्षिक सत्र सम्म पनि रिक्त पदमा स्थायी पद पूर्ति नभएमा व्यवस्थापन समितिले एक पटकको लागि मात्र अधिकतम एक वर्षका लागि करारको म्याद थप गर्न सक्नेछ ।
१५. उपनियम १४ बमोजिम करार गरिएको जानकारी विद्यालयले स्थानीय शिक्षा शाखालाई दिनु पर्नेछ ।
१६. यस नियम बमोजिमको प्रक्रिया नपुऱ्याई शिक्षक नियुक्ति गरेमा त्यस्तो नियुक्ति बदर गरी सम्बन्धित प्रधानाध्यापकलाई विभागीय कारवाही गरिनेछ ।

परिच्छेद ४

बिषय बिज्ञ सम्बन्धित व्यवस्था

१७. नियम ३ को खण्ड घ को प्रयोजनका ला ग देहाय अनुसारको योग्यता भएका व्यक्तिहरूबाट दरखास्त आह्वान गरी बिषय बिज्ञहरूको सूची प्रकाशित गरिनेछः

क. वद्यालय सहयोगी, वद्यालय सहायक र बाल शिक्षक छनौट परीक्षामा बिषय बिज्ञ हुनका ला ग कम्तिमा स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको,

ख. प्राथमिक तहको शिक्षक छनौट परीक्षामा बिषय बिज्ञ हुनका ला ग कम्तिमा स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ता लम प्राप्त गरेको र कम्तिमा प्राथमिक तहको स्थायी शिक्षक भएको,

ग. निम्न माध्यमिक तहको शिक्षक छनौट परीक्षामा बिषय बिज्ञ हुनका ला ग सम्बन्धित बिषयमा कम्तिमा स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ता लम प्राप्त गरेको र कम्तिमा निम्न माध्यमिक तहको स्थायी शिक्षक भएको,

घ. माध्यमक तहको शिक्षक छनौट परीक्षामा विषय बिज्ञ हुनका लाग सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी तालम प्राप्त गरेको र कम्तिमा माध्यमक तहको स्थायी शिक्षक भएको,

ङ. उच्च माध्यमक तहको शिक्षक छनौट परीक्षामा विषय बिज्ञ हुनका लाग सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा द्वितीय श्रेणीमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी तालम प्राप्त गरेको र कम्तिमा उच्च माध्यमक तहको शिक्षक भएको ।

१८. विषय बिज्ञहरूको सूचीलाई प्रत्येक वर्ष अद्यावधक गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ५

उमेदवारका लाग योग्यता, अयोग्यता तथा तालम सम्बन्धि व्यवस्था

१९. शिक्षक तथा कर्मचारी पदका लाग उमेदवार हुन देहाय बमोजिमको योग्यता हुनुपर्नेछः

- क. प्राथमक तहको शिक्षकका लाग कम्तिमा १०+२ वा सो सरह उत्तीर्ण र तालम प्राप्त,
- ख. निम्न माध्यमक तहको शिक्षकका लाग सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा १०+२ वा सो सरह उत्तीर्ण र तालम प्राप्त,
- ग. माध्यमक तहको शिक्षकका लाग सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण र तालम प्राप्त,
- घ. उच्च माध्यमक तहको शिक्षकका लाग सम्बन्धित सङ्कायमा सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा द्वितीय श्रेणीमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरेको,
- ङ. बाल शिक्षकका लाग कम्तिमा SLC वा सोसरह उत्तीर्ण गरेको महिला,
- च. वद्यालय सहायकका लाग कम्तिमा SLC वा सोसरह उत्तीर्ण गरेको,
- छ. वद्यालय सहयोगीका लाग कम्तिमा कक्षा ८ उत्तीर्ण गरेको,

२०. देहायका व्यक्तिहरू शिक्षक तथा कर्मचारी पदका लाग उमेदवार हुन योग्य हुने छैनन् ।

- क. गैर नेपाली नागरिक
- ख. १८ वर्ष उमेर नपुगेको
- ग. ४० वर्ष उमेर पूरा भएको
- घ. मगज बिग्रेको
- ङ. नैतिक पतन देखने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहरिएको
- च. भवष्यमा सरकारी नोकरी वा शिक्षक सेवाको लाग अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट बरखास्त गरिएको
- छ. स्थायी अध्यापन अनुमति पत्र नलएको

तर बाल शक्षक , वद्यालय सहायक र वद्यालय सहयोगीका ला ग स्थायी अध्यापन अनुमति पत्र आवश्यक नपर्ने । माध्य मक तथा निम्नमाध्य मक तहको बिज्ञान बिषयमा १५ दिने बिज्ञापन टाँस गर्दा स्थायी अध्यापन अनुमति पत्र लएका व्यक्तिहरुबाट दरखास्त पर्ने नआएमा थप ७ दिनको सूचना प्रकाशत गरी स्थायी अध्यापन अनुमति पत्र न लएका तर आवश्यक न्यूनतम शै क्षक योग्यता पुगेका व्यक्तिहरुबाट समेत दरखास्त आह्वान गरी अस्थायी (करार)मा पदपूर्ति गर्न स कनेछ ।

परिच्छेद ६

व वध

२१. परीक्षाको पाठ्यक्रम: शक्षक पदको ला ग लइने परीक्षाको पाठ्यक्रम शक्षक सेवा आयोगले स्वीकृत गरेको पाठ्यक्रम अनुसार हुनेछ । बाल शक्षक र कर्मचारीको ला ग लइने परीक्षाको पाठ्यक्रम छनौट स मतिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२२. बैकल्पिक उमेदवारलाई नियुक्ति गर्न सक्ने: शक्षक तथा कर्मचारी छनौट स मतिले सफारिस गरको व्यक्तिले सफारिस भएको मतिले ३० दिन सम्म नियुक्ति लन नआएमा वा नियुक्ति लएर कुनै कारणले एक वर्ष भित्रै राजिनामा दिएमा वद्यालय व्यवस्थापन स मतिले बैकल्पिक उमेदवारलाई नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

२३. शक्षक र कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धि संघीय तथा प्रादे शक ऐन कानुनसँग बा झएमा यो कार्य व ध स्वतः खारेज हुनेछ ।

समाप्त